

MILJÖDEKLARATION

Typ II för VVS-branschen

Utarbetad enligt ISO 14021

ALLMÄNT OM VARAN/VARUGRUPPEN

Produkt Alla Ventiler i MMA:s produktkatalog	Beteckning (artikelnr/utförande/modell) Gäller produktgrupp
Produkt Ventiler	RSK-nummer Gäller produktgrupp
Plats för intern beteckning Deklaration, Ventiler.doc	Utgåva Utgåva 3

MILJÖKLARATIONEN HAR UPPRÄTTATS AV

Miljödeklarationen utgiven av (företag, organisation): AB Markaryds Metallarmatur	Deklarationen upprättad av (miljöansvarig person; telefon) Ulf Lindeberg, 0433-737 00
Organisationsnummer 556054-9668	Ort och datum Markaryd, 2001-05-01

FÖRETAGSINFORMATION (TILLVERKARE/LEVERANTÖR/SÄLJARE)

Tillverkare (företagsnamn, adress, telefon, fax, E-post) AB Markaryds Metallarmatur Järnvägsgatan 19 285 32 Markaryd Telefon: 0433-737 00 Fax: 0433-737 98 E-post: info@mma.se Kontaktperson i miljöfrågor; telefon Ulf Lindeberg, 0433-737 00	Leverantör/säljare (om ej samma som föregående) MMA eller Grossist Kontaktperson; telefon
--	---

FÖRETAGSINFORMATION (OM TILLVERKAREN)

Kvalitetssäkringssystem finns fastställt	☒ Ja	☐ Nej
Kvalitetssäkringssystemet är förankrat genom	☒ Certifiering enligt ISO 9001	☐ Annat system:
Miljöpolicy finns fastställd	☒ Ja	☐ Nej
Företaget är anslutet till ICC:s Näringslivsprogram	☐ Ja	☒ Nej
Miljöledningssystem finns fastställt	☒ Ja	☐ Nej
Miljöledningssystemet är förankrat genom	☒ Certifiering enligt ISO 14001	☐ Annat system:
Företaget arbetar helt eller delvis med interna livscykelinventeringar/livscykelanalyser LCI/LCA	☒ Ja	☐ Nej
Övriga uppgifter om internt miljöarbete: MMA har helt integrerade ledningssystem för Kvalité, Miljö och Arbetsmiljö. Företaget är organiserat enligt den Japanska modellen KAIZEN sedan 1994.		

FÖRETAGSINFORMATION (OM LEVERANTÖREN/SÄLJAREN)

Kvalitetssäkringssystem finns fastställt	☐ Ja	☐ Nej
Kvalitetssäkringssystemet är förankrat genom	☐ Certifiering enligt ISO 9001	☐ Annat system:
Miljöpolicy finns fastställd	☐ Ja	☐ Nej
Företaget är anslutet till ICC:s Näringslivsprogram	☐ Ja	☐ Nej
Miljöledningssystem finns fastställt	☐ Ja	☐ Nej
Miljöledningssystemet är förankrat genom	☐ Certifiering enligt ISO 14001	☐ Annat system:
Företaget arbetar helt eller delvis med interna livscykelinventeringar/livscykelanalyser LCI/LCA	☐ Ja	☐ Nej
Övriga uppgifter om internt miljöarbete:		

PRODUKTINFORMATION, ANVÄNDINGSOMRÅDE, MÄRKNING MM

Rekommenderat användningsområde framgår av teknisk dokumentation	☒ Ja	☐ Nej
Rekommenderat användningsområde om det ej framgår av teknisk dokumentation:		
Varan/varugruppen är utförd enligt standard ☐ ISO/SIS el motsvarande: ☒ Branschstandard: EN 215	Varan/varugruppen är miljömärkt ☐ Ja	☒ Nej
Licens- / certifieringsnummer 215.1013.1-01B	Om ja, ange typ av märkning och licensnummer	
På varan/varugruppen finns entydig och varaktigt anbringad märkning (tillverkare, produktamn, nr mm)	☒ Ja	☐ Nej
Märkningen anknyter till teknisk dokumentation så att produkten entydigt kan identifieras	☒ Ja	☐ Nej

PRODUKTINFORMATION, INNEHÅLLSDEKLARATION

Företaget har genom utförda undersökningar en klar bild av produktgruppens innehåll		☒ Ja	☐ Nej
Alla kända uppgifter om produktgruppens innehåll lämnas nedan		☒ Ja	☐ Nej
Ämne	CAS-nummer	viktsprocent	anmärkning
CW 602N, CW 614N, CW 617N		95,0 %	Mässing
PA Polyamid		1,6 %	Termoplast
SIS 2331-06, SIS 2346, SIS 2333, SM 1085, SS-EN 10130, DIN 17223/1-C, DIN 1481		1,3 %	Stål
POM Polyoximetylen, PPO Polyphenylenoxid		0,6 %	Termoplaster
EPDM Polyetenpropendien		0,5 %	Gummi
ABS Polyakrylnitrilbutadienstyren		0,3 %	Termoplaster
SBR Polystyrenbutadien, NBR Polyakrylnitril-butadien.		Max 0,1%	Gummi
PTFE Polytetrafloraeten, PE Polyeten, PPSU Polyfenylensulfon, EPT Polyetenpropen, FPT Polyhexafluorpropenvinylidenfluorid		Max 0,1%	Termoplaster
Aramidfiber		Max 0,1%	Armering
Siliconpasta, Paraffin		Max 0,1%	Smörjmedel
Fosforbrons		Max 0,1%	Spärryttare

PRODUKTINFORMATION, VARANS INNEHÅLL AV ÄMNER ENLIGT OBS- OCH BEGRÄNSNINGSLISTAN

Varan innehåller > 0,1 viktsprocent av något ämne som finns förtecknat i KEMI:s Begränsningslista och/eller OBS-lista.		☐ Ja	☒ Nej	☐ Har ej undersökts
Redovisning av alla kända sådana ämnen i varan: (även mängder under denna gräns anges om detta kan bedömas vara relevant för yttre miljö)				
Ämne	CAS-nummer	andel (viktsprocent av färdig vara)		
Varan är en 'kemisk produkt' enligt <i>Lagen om kemiska produkter (LKP)</i>		☐ Ja	☒ Nej	
Om ja, varan innehåller ämne som finns upptaget på KEMI:s klassificeringslista 'varuinformationsblad' enl. LKP finns uppräddad för varan		☐ Ja	☐ Nej	☐ Ja

1. RESURSFÖRBRUKNING

Tillverkaren ställer krav på miljövarudeklarationer eller motsvarande från leverantörer		☐ Ja	☒ Nej
Tillverkaren ställer krav på varuinformationsblad enl. LKP (ISO 110141) från berörda leverantörer		☒ Ja	☐ Nej
Tillverkaren ställer krav på att leverantörer av kemiska produkter är anslutna till systemet Responsible Care (Ansvar & Omsorg)		☐ Ja	☒ Nej
Råvaror (inklusive tillsatsmedel och insatsvaror) samt dessa varors ursprung:	Spec. råvarubehov (g/kg färdig vara)	Underlev. tillhanda-håller miljövarudeklaration och miljödata	Ursprungsort (ange land, och ungefärlig proc. fördelning):
Råvara/insatsvara/ämne			
Mässing		☒ Ja ☐ Nej	Sverige
Stål		☒ Ja ☐ Nej	Sverige
Plast		☒ Ja ☐ Nej	Svensk leverantör
Gummi		☒ Ja ☐ Nej	Svensk leverantör
Kemiaklier		☒ Ja ☐ Nej	Svensk leverantör
Hur stor andel av varan härrör från återvunnet material: Hela produktgruppen består av 87 - 92 % återvunnet material. Mässing (råvara): 90 - 95 % återvunnet material beroende på legering. Stål (råvara): Minst 90 % återvunnet material. Plast (råvara): 0 %. Återvinns som "enklare" produkter p.g.a. kvalitetskraven. Gummi (råvara): 0 %. Härdade produkter återvinns istället som fyllmedel. Kemikalier (råvara): 0 %. Eventuellt avfall destrueras normalt.			

2. PRODUKTION

Om varan är tillverkad utanför Sverige.		☐ Ja	☐ Nej
Produktionen följer landets miljöbestämmelser.		☐ Ja	☐ Nej
Uppgifter om emissioner till luft, vatten och mark lämnas årligen till myndighet.		☐ Ja	☐ Nej
Om varan är tillverkad i Sverige.		☒ Ja	☐ Nej
Anläggningen där varan produceras kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöskyddslagen		☒ Ja	☐ Nej
Om ja, miljörapport enligt miljöskyddslagen lämnas årligen till myndigheterna		☒ Ja	☐ Nej
Miljöredovisning har redovisats i senaste bokslut		☒ Ja	☐ Nej
Anläggningen där varan produceras är godkänd och registrerad under EMAS-förordningen		☐ Ja	☒ Nej
För verksamheten vid anläggningen (där varan produceras) finns fastställt miljöledningssystem		☒ Ja	☐ Nej
Miljöledningssystemet är förankrat genom ☒ certifiering enligt ISO 14001 ☐ Annat system:			
Andra uppgifter om miljöarbete vid anläggningen: MMA har helt integrerat ledningssystem för Kvalité, Miljö och Arbetsmiljö. Företaget är organiserat enligt den Japanska modellen KAIZEN sedan 1994.			
Data på energi och emissioner till luft, vatten och mark från anläggningen kan lämnas på anfordran		☒ Ja	☐ Nej
Ämnen upptagna på KEMI:s OBS-lista eller Begränsningslista används vid produktionen		☒ Ja	☐ Nej
Uppgift om kemikalier och använd mängd kan lämnas		☒ Ja	☐ Nej

3. DISTRIBUTION AV FÄRDIG BYGGVARA

3.1 Ange var varan är producerad Markaryd, 100 %			
3.2 Transportsätt som kommer till användning	☒ Båt	☒ Järnväg	☒ Bil
	☐ Flyg	☐ Annat	
3.3 Distributionsformer			
Varan kan distribueras från produktionsanläggning direkt till byggplats	☒ Ja	☐ Nej	
Varan distribueras normalt via lager/grossist	☒ Ja	☐ Nej	
Miljöanpassad logistik tillämpas för distributionen	☐ Ja	☒ Nej	
Metod för miljöanpassad logistik: ---			
3.4 Material i emballage som kommer till användning	☒ Plast	☒ Trä	☒ Papp/Papper
	☐ Stål	☐ Övr. metall	
Företaget tillämpar helt eller delvis system med flergångsemballage	☐ Ej aktuellt	☒ Ja	☐ Nej
Företaget återtar förpackningar	☐ Ej aktuellt	☒ Ja	☐ Nej
Företaget är anslutet till REPA: Kund Nr 5560549668	☒ Ja	☐ Nej	

4. BYGGSKEDET

Dokumenterade instruktioner för montage och inbyggnad finns för varan:	☒ Ja	☐ Nej
I instruktionerna finns krav och rekommendationer om:		
■ skyddsåtgärder vid hantering och montage	☒ Ja	☐ Nej
■ varans hantering på arbetsplatsen och under montagearbetet	☒ Ja	☐ Nej
■ anvisningar för att minimera spill	☒ Ej aktuellt	☐ Ja
■ beskrivning av villkor då producenten återtar spill	☒ Ej aktuellt	☐ Ja

5. BRUKSSKEDET

Varan kräver energitillskott (el, drivmedel e.d.) vid normal drift.	☐ Ej aktuellt	☐ Ja	☒ Nej
Varan kräver kemiska produkter vid normal drift (kylmedium, smörjolja e.d.)	☐ Ej aktuellt	☐ Ja	☒ Nej
Typ av kemisk produkt: ---			
Varan ger miljöbelastande emissioner till luft/vatten (yttre miljö) vid normal drift	☐ Ej aktuellt	☐ Ja	☒ Nej
Varan kräver produkter vid normalt underhåll (packningar, filter e.d.)	☐ Ej aktuellt	☐ Ja	☒ Nej
Typ av varor: ---			
Varan kräver kemiska produkter vid normalt underhåll (rengöringsmedel e.d.)	☐ Ej aktuellt	☐ Ja	☒ Nej
Typ av kemisk produkt: ---			
Normalt underhåll av varan kan ge miljöbelastande emissioner till luft/vatten (yttre miljö)	☐ Ej aktuellt	☐ Ja	☒ Nej
Det är möjligt att på förhand uppskatta varans ungefärliga livslängd	☒ Ja	☐ Nej	
Dokumenterad branschstandard om förväntad livslängd vid olika förutsättningar finns framtagen	☐ Ja	☒ Nej	
Dokumenterade instruktioner för drift och underhåll finns för varan	☒ Ja	☐ Nej	
I instruktionerna finns uppgifter om:			
■ Hur livslängd vid normalt slitage och avsedd användning maximeras	☒ Ja	☐ Nej	
■ Krav på omgivande miljö för varan	☒ Ja	☐ Nej	
■ Energianvändning, effektbehov och vattenåtgång under varans normala funktion	☒ Ej aktuellt	☐ Ja	☐ Nej
■ Metoder för uppgradering, reparation och utbyte	☐ Ja	☒ Nej	
■ Hur användningen av förbrukningsmaterial vid drift och underhåll skall begränsas	☒ Ej aktuellt	☐ Ja	☐ Nej
■ Hur användningen av kemiska produkter vid drift och underhåll skall begränsas	☒ Ej aktuellt	☐ Ja	☐ Nej
■ Hur varan demonteras från byggnaden/installationen i övrigt	☒ Ja	☐ Nej	

6. RIVNING

Varan är förberedd för miljöanpassad demontering (isärtagning)	☐ Ej aktuellt	☒ Ja	☐ Nej
Ange hur varan skall demonteras (plockas isär i delar)			
1. Lossa insatsen med t.ex. en skiftnyckel.			
2. Sortera ventilhuset som "mässing" eller "ytbehandlad mässing".			
3. Sortera insatsen som "blandat mässingsskrot" eller "metall".			
Källsortering förutsätter att byggbranschens egna återvinningssystem utnyttjas.			

7. RESTPRODUKTER

Återanvändning av varan är möjlig	☒ Ja	☐ Nej
Ange hur materialet i varan kan återanvändas		
Produktgruppen är förberedd för enkel uppgradering och renovering på plats.		
Vi tillhandahåller reservdelar till alla ventiltyper MMA tillverkat.		
Det är möjligt att uppgradera de flesta modeller utan att tappa ur vattnet genom att använda specialverktyget "bytingen", vilken kan köpas / lånas av MMA.		
Materialåtervinning är möjlig	☒ Ja	☐ Nej
Ange hur materialet i varan kan återvinnas		
Mässing och Stål kan återvinnas som nytt råmaterial.		
Papper och Plast kan återvinnas som nya pappers- och plastprodukter.		
Gummi kan återvinnas som fyllmedel.		
Källsortering förutsätter att byggbranschens egna återvinningssystem utnyttjas.		
Energiutvinning är möjlig	☐ Ja	☒ Nej
Energiutvinning rekommenderas	☐ Ja	☒ Nej
Redovisa om risk föreligger för särskilt miljöbelastande emissioner vid förbränning		

Ange hur slaggprodukter efter förbränning av varan skall hanteras:		
---		

8. AVFALLSPRODUKTER

Finns delar av varan som <i>ej</i> kan återvinnas Om ja, allmänna rekommendationer för hantering av detta avfall: ---	☐ Ja	☒ Nej
Varan eller delar av varan kan komma att klassas som farligt avfall Risk finns för miljökadlig urläkning eller emission vid deponering av varan Restriktioner och rekommendationer för deponering: ---	☐ Ja	☒ Nej

9 INRE MILJÖ**9.1 INNEHÅLL AV ALLERGIFRAMKALLANDE ÄMNEN**

Varan innehåller ämnen som är betecknade 5 i KEMI:s <i>OBS-lista</i> eller som finns förtecknade i KEMI:s broschyr <i>Allergi och kemiska produkter</i>	☒ Ja	☐ Nej	☐ Har ej undersökts
Redovisning av alla kända sådana ämnen i varan > 0,1 viktsprocent: (detta gäller om emissioner kan bedömas avges till inomhusluft eller om risk för kontaktallergi föreligger)			
Ämne	CAS-nummer	andel (viktsprocent av färdig vara)	
Nickel (ytbehandlade delar)	7440-02-0	Max 0,1 %	
Finns några kända hälsopåverkande ämnen i övrigt i varan	☐ Ja	☒ Nej	
Finns ämnen i varan som avger påtaglig lukt	☐ Ja	☒ Nej	

9.2 BYGGPROCESS

I monteringsanvisningar finns dokumenterade krav på lagring, arbetsutförande mm som avser att minimera risken för negativ inverkan på inomhusmiljön.	☒ Ja	☐ Nej
--	--	------------------------------

9.3 EGENEMISSIONER

Har mätningar av egenemissioner av TVOC utförts Redovisa TVOC (> 10 µg/m ² h) och mätmetod	☐ Ja	☒ Nej
Har mätningar av egenemissioner av VOC utförts Redovisa minst fem av de högsta VOC (> 5 µg/m ² h) och mätmetod	☐ Ja	☒ Nej

9.4 OMGIVANDE MATERIAL

I monteringsanvisningar finns dokumenterade krav och rekommendationer på omgivande materials beskaffenhet (innehåll, temperatur, pH, RH, etc) för att minimera risken för negativ inverkan på inomhusmiljön.	☒ Ja	☐ Nej
--	--	------------------------------

9.5 UNDERLAG ENL 9.4

Rekommendationerna enligt 9.4 grundar sig på: Egna laboratorietester.
--

9.6 DRIFT OCH UNDERHÅLL

För drift och underhåll av varan behövs ämnen som är betecknade 5 i KEMI:s <i>OBS-lista</i> eller som finns förtecknade i KEMI:s broschyr <i>Allergi och kemiska produkter</i>	☐ Ja	☒ Nej
Redovisning av alla sådana ämnen:		
Ämne	CAS-nummer	andel (viktsprocent av färdig vara)

9.7 LJUDNIVÅ

Ljuddata för varan finns i teknisk dokumentation.	☐ Ej aktuellt	☒ Ja	☐ Nej
---	--------------------------------------	--	------------------------------

9.8 ELEKTRISKA OCH MAGNETISKA FÄLT

Mätdata beträffande elektriska och magnetiska fält finns dokumenterat för varan	☒ Ej aktuellt	☐ Ja	☐ Nej
---	---	-----------------------------	------------------------------